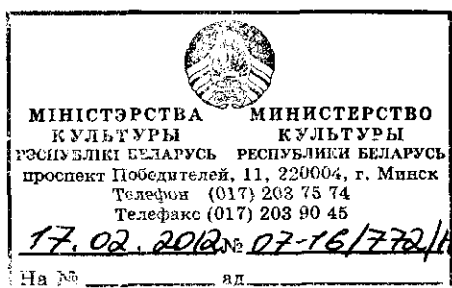

МИНИСТЕРСТВО КУЛЬТУРЫ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ

Управления культуры
облисполкомов

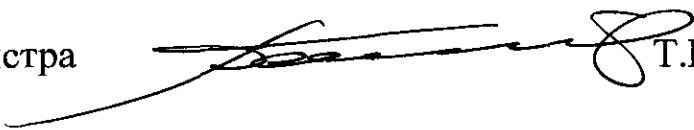
Учреждения среднего
специального образования
(республиканского подчинения)

О программах вступительных испытаний по специальностям

Направляем для использования в работе программы вступительных испытаний по специальностям для поступающих в учреждения образования среднего специального образования сферы культуры Республики Беларусь.

Приложение: на 21 л. в 1 экз.

Заместитель Министра

 Т.И.Стружецкий

«УЗГОДНЕНА»
Першы намеснік
Міністра адукацыі
Рэспублікі Беларусь

«ЗАЦВЕРДЖАНА»
Намеснік Міністра
культуры
Рэспублікі Беларусь

Т.І.Стружэцкі

” 01 2012г.”

**Праграмы
ўступных выпрабаванняў па спецыяльнасцях
для паступаючых ва ўстановы сярэдняй спецыяльнай адукацыі
сферы культуры Рэспублікі Беларусь**

**Мінск
2012**

**Праграмы ўступных выпрабаванняў
па мастацкіх спецыяльнасцях**

I. Агульныя палажэнні, парадак прыёму, арганізацыя і правядзенне ўступных экзаменаў

Установы адукацыі сферы культуры (далей – установы адукацыі) ажыццяўляюць падрыхтоўку кадраў па наступных мастацкіх спецыяльнасцях:

<i>Шыфр</i>	<i>Спецыяльнасць, напрамак спецыяльнасці, спецыялізацыя</i>	<i>Кваліфікацыя</i>
15 01 МАСТАЦТВА ВЫЯЎЛЕНЧАЕ		
2-15 01-01 Жывапіс (па напрамках)		
<i>2-15 01 01-01</i>	<i>Жывапіс (станковы)</i>	<i>Мастак. Настаўнік.</i>
<i>2-15 01 03</i>	<i>Скульптура</i>	<i>Мастак. Настаўнік.</i>
15 02 МАСТАЦТВА ДЭКАРАТЫЎНА-ПРЫКЛАДНОЕ		
2-15 02 01 Дэкаратыўна-прыкладное мастацтва		
<i>2-15 02 01 01</i>	<i>Мастацкая кераміка</i>	<i>Мастак. Настаўнік.</i>
<i>2-15 02 01 03</i>	<i>Мастацкая апрацоўка дрэва</i>	<i>Мастак. Настаўнік.</i>
<i>2-15 02 01 31</i>	<i>Мастацкія вырабы з тэкстылю</i>	<i>Мастак. Настаўнік.</i>
<i>2-15 02 01 33</i>	<i>Мастацкія вырабы з саломкі, льну, паперы</i>	<i>Мастак. Настаўнік.</i>
19 01 ДЫЗАЙН		
2-19 01 01 Дызайн (па напрамках)		
<i>2-19 01 01-01</i>	<i>Дызайн (аб'ёмны)</i>	<i>Дызайнер-выканаўца. Настаўнік.</i>
<i>2-19 01 01-03</i>	<i>Дызайн (графічны)</i>	<i>Дызайнер-выканаўца. Настаўнік.</i>

Уступныя экзамены па мастацкіх спецыяльнасцях праводзяцца ў адпаведнасці з пералічанымі ніжэй прыёмнымі патрабаваннямі па кожнай дысцыпліне. Для выканання заданняў на ўступных экзаменах па мастацкіх дысцыплінах абітурыент павінен мець пры сабе ўсе неабходныя матэрыялы (папера, палатно, фарбы, пэндзлі, алоўкі, гумкі, палітру, стэкі для лепкі, пластылін і г. д.). Экзаменацыйныя работы па спецыяльнасці не вяртаюцца.

Кожны з раздзелаў экзамену па спецыяльнасці ацэньваецца асобна. Адзнакі "0", "1", "2" па адным з раздзелаў экзамену па спецыяльнасці з'яўляюцца недапушчальнымі для далейшага конкурснага ўдзелу.

II. Змест уступных экзаменаў і экзаменацыйных патрабаванні

МАЛЮНАК

2-15 01 01 Жывапіс (па напрамках); 2-15 01 03 Скульптура; 2-15 02 01 Дэкаратыўна-прыкладное мастацтва; 2-19 01 01 Дызайн (па напрамках)

Нацюрморт з 2–3 прадметаў простых па форме, лакальных па афарбоўцы, разнастайных па танальнасці і велічыні на фоне драпіроўкі (адным з прадметаў нацюрморта можа быць просты гіпсавы арнамент невысокага рэльефу).

Асвятленне: кантрастнае.

Матэрыял: аловак, папера.

Памер: 45 x 60 см

Тэрмін выканання: 12 акадэмічных гадзін (3 дні па 4 гадзіны).

Патрабаванні: абітурыенты павінны скампанаваць на аркушы паперы відарыс нацюрморта, дакладна перадаць узаемнае размяшчэнне прадметаў, іх прапорцыі, характар і форму ва ўмовах зададзенага асвятлення.

ЖЫВАПІС

2-15 01 01 Жывапіс (па напрамках); 2-19 01 01 Дызайн (па напрамках); 2-15 02 01 Дэкаратыўна-прыкладное мастацтва (2-15 02 01 31 Мастацкія вырабы з тэкстылю, 2-15 02 01 33 Мастацкія вырабы з саломкі, льну, паперы)

Нацюрморт з 3–4 прадметаў побыту нескладанай формы, лакальных па колеры, разнастайных па матэрыяле, на фоне аднакаляровай драпіроўкі.

Асвятленне: дзённае.

Матэрыял: акварэль, гуаш, папера ці кардон.

Памер: не больш 60 см па большым боку.

Тэрмін выканання: 8 акадэмічных гадзін (2 дні па 4 гадзіны).

Патрабаванні: абітурыенты павінны дакладна адлюстраваць характар, форму, каляровыя і тонавыя суадносіны прадметаў у прасторы.

СКУЛЬПТУРА

2-15 01 03 Скульптура; 2-15 02 01 Дэкаратыўна-прыкладное мастацтва (2-15 02 01 01 Мастацкая кераміка, 2-15 02 01 03 Мастацкая апрацоўка дрэва)

Копія барэльефнага арнаменту прастай формы: разетка, лотас і г. д.

Памер: не больш 50 x 50 см

Матэрыял: гліна.

Тэрмін выканання: 8 акадэмічных гадзін (2 дні па 4 гадзіны).

Патрабаванні: абітурыенты павінны дакладна адлюстраваць прапорцыі, характар і форму барэльефу.

КАМПАЗІЦЫЯ

2-15 01 01 Жывапіс (па напрамках); 2-19 01 01 Дызайн (па напрамках)

Выконваюцца два заданні.

1. Эскіз кампазіцыі на зададзеную тэму.

Матэрыял: на выбар абітурыента – акварэль, гуаш, папера ці кардон.

Памер: не больш за 50 см па большым боку.

Тэрмін выканання: 5 акадэмічных гадзін (1 дзень).

2. Эскіз кампазіцыі на вольную тэму.

Матэрыял: на выбар абітурыента – акварэль, гуаш, папера ці кардон.

Памер: не больш за 50 см па большым боку.

Тэрмін выканання: 5 акадэмічных гадзін (1 дзень).

Патрабаванні: абітурыенты павінны праявіць здольнасць да вобразнага адлюстравання сваёй задумы на падставе назіральнасці і ўяўлення.

2-15 01 03 Скульптура

Эскіз кампазіцыі на зададзеную тэму – у круглай скульптуры.

Матэрыял: пластылін, гліна.

Памер: не больш за 30 см.

Тэрмін выканання: 5 акадэмічных гадзін (1 дзень).

Патрабаванні: абітурыенты павінны праявіць здольнасць да вобразнага адлюстравання сваёй задумы на падставе назіральнасці і ўяўлення.

2-15 02 01 Дэкаратыўна-прыкладное мастацтва

Выконваецца эскіз арнаменту ці фрыза з прапанаваных асобных, не звязаных паміж сабой прадметаў.

Матэрыял: на выбар абітурыента – акварэль, гуаш, папера, кардон.

Памер: не больш за 50 см па большым боку.

Тэрмін выканання: 5 акадэмічных гадзін (1 дзень).

Патрабаванні: абітурыенты павінны ў сваім эскізе выявіць рытмічную пабудову арнаменту або фрыза, прадэманстраваць разуменне структурных прынцыпаў арнаментальна-дэкаратыўнай кампазіцыі.

**Праграмы ўступных выпрабаванняў
па музычных спецыяльнасцях**

**I. Агульныя палажэнні, парадак прыёму, арганізацыя і правядзенне
ўступных экзаменаў**

Установы адукацыі ажыццяўляюць падрыхтоўку кадраў па наступных музычных спецыяльнасцях:

<i>Шыфр</i>	<i>Спецыяльнасць, напрамак спецыяльнасці, спецыялізацыя</i>	<i>Кваліфікацыя</i>
16 01 МАСТАЦТВА МУЗЫЧНАЕ		
2-16 01 02 Дырыжыраванне (па напрамках)		
<i>2-16 01 02-02</i>	<i>Дырыжыраванне (акадэмічны хор)</i>	<i>Кіраўнік творчага калектыву. Артыст. Настаўнік.</i>
<i>2-16 01 02-03</i>	<i>Дырыжыраванне (народны хор)</i>	<i>Кіраўнік творчага калектыву. Артыст. Настаўнік.</i>
2-16 01 10 Спевы (па напрамках)		
<i>2-16 01 10-01</i>	<i>Спевы (акадэмічныя)</i>	<i>Артыст хору, ансамбля. Кіраўнік вакальнай студыі.</i>
2-16 01 31 Інструментальнае выканальніцтва (па напрамках)		
<i>2-16 01 31-01</i>	<i>Інструментальнае выканальніцтва (фартэпіяна)</i>	<i>Артыст аркестра, ансамбля. Канцэртмайстар. Настаўнік.</i>
<i>2-16 01 31-02</i>	<i>Інструментальнае выканальніцтва (аркестравыя струнна-смычковыя інструменты (па відах інструментаў))</i>	<i>Артыст. Кіраўнік творчага калектыву. Настаўнік.*</i>
<i>2-16 01 31-04</i>	<i>Інструментальнае выканальніцтва (аркестравыя духавыя і ўдарныя інструменты (па відах інструментаў))</i>	<i>Артыст. Кіраўнік творчага калектыву. Настаўнік.</i>
<i>2-16 01 31-05</i>	<i>Інструментальнае выканальніцтва (інструменты народнага аркестра (па відах інструментаў))</i>	<i>Артыст. Кіраўнік творчага калектыву. Настаўнік.</i>
21 04 КУЛЬТУРАЗНАЎЧЫЯ НАВУКІ		
<i>2-21 04 31</i>	<i>Музыказнаўства</i>	<i>Настаўнік.</i>

Да пачатку ўступных экзаменаў прыёмная камісія ўстановы адукацыі праводзіць гутарку (праслухоўванне, прагляд) з кожным абітурыентам, каб вызначыць мэтазгоднасць яго ўдзелу ў конкурсе сярод паступаючых.

Уступны экзамен па спецыяльнасці праводзіцца па наступных раздзелах:

- выкананне праграмы;
- сальфеджыю (пісьмова і вусна);
- музычная літаратура (для паступаючых на спецыяльнасць “Музыказнаўства”).

Адзнакі "0", "1", "2" па адным з раздзелаў экзамену па спецыяльнасці з'яўляюцца недапушчальнымі для далейшага конкурснага ўдзелу.

Паступаючыя па напрамку спецыяльнасці “*Спевы (акадэмічныя)*”^{*} праходзяць праверку музычна-слыхавых даных.

II. Змест уступных экзаменаў і экзаменацыйных патрабаванняў

ВЫКАНАННЕ ПРАГРАМЫ

2-16 01 02 Дырыжыраванне (па напрамках) ^{**}

Паступаючыя па напрамку спецыяльнасці “*Дырыжыраванне (акадэмічны хор)*” павінны:

- праспяваць песню (акапэльна) і раманс (з асабістым суправаджэннем);
- прачытаць з ліста на фартэпіяна двухрадковую партытуру, прасальфеджыраваць з тактыраваннем харавыя партыі;
- прачытаць на памяць верш ці ўрывак з мастацкай прозы;
- прадэманстраваць узровень слыхавой культуры, музычнай памяці і рытму;
- выканаць на фартэпіяна эцюд, паліфанічны твор, п’есу;
- прайсці гутарку.

Паступаючыя па напрамку спецыяльнасці “*Дырыжыраванне (народны хор)*” павінны:

- праспяваць не менш за дзве народныя песні (адна з іх на беларускай мове без суправаджэння);
- прачытаць на памяць верш ці ўрывак з мастацкай прозы;
- прадэманстраваць узровень слыхавой культуры, музычнай памяці і рытму;
- выканаць дзве п’есы на інструменце (на выбар абітурыента);
- прайсці гутарку.

---

^{*} Да ўступных экзаменаў па напрамку спецыяльнасці «*Спевы (акадэмічныя)*» дапускаюцца асобы, якім споўнілася 18 годоў. На гэтую спецыяльнасць могуць прымацца асобы, якія не маюць пачатковай музычнай адукацыі.

^{**} Усе паступаючыя на спецыяльнасць “*Дырыжыраванне (па напрамках)*” да здачы экзаменаў праходзяць медыцынскі агляд урача-фаніятара.

Паступаючыя па напрамку спецыяльнасці *“Спевы (акадэмічныя)”* * павінны мець неабходныя вакальныя і музычныя здольнасці, сфарміраваны здаровы галасавы апарат, музычны слых, пачуццё рытму, музычную памяць.

У абітурыентаў не павінна быць устойлівых дэфектаў мовы, а таксама фізічных недахопаў, якія будуць перашкаджаць прафесійнай працы.

Паступаючыя павінны:

- выканаць на памяць два творы беларускіх, рускіх, заходніх кампазітараў (песню, раманс, лёгкую арыю);
- выканаць на памяць верш, байку ці частку з мастацкай прозы;
- прадэманстраваць узровень слыхавой культуры, музычнай памяці і рытму;
- прайсці гутарку.

2-16 01 31 Інструментальнае выканальніцтва (па напрамках)

2-16 01 31-01 Інструментальнае выканальніцтва (фартэпіяна)

Паступаючыя па напрамку спецыяльнасці *“Інструментальнае выканальніцтва (фартэпіяна)”* павінны прайсці гутарку і выканаць:

- паліфанічны твор трохгалоснага складу (у арыгінале);
- твор буйной формы;
- два эцюды на розныя віды тэхнікі;
- п’есу кантыленага характару.

2-16 01 31-02 Інструментальнае выканальніцтва (аркестравыя струнна-смычковыя інструменты (па відах інструментаў))

Паступаючыя па напрамку спецыяльнасці *“Інструментальнае выканальніцтва (аркестравыя струнна-смычковыя інструменты (скрыпка))”* павінны прайсці гутарку і выканаць:

- дзве трохактаўныя гамы (мажорную і мінорную) умераным рухам (4, 8, 12 і 24 гукі *legato*) і арпеджыю (3, 9 гукаў *legato*);
- мажорныя і мінорныя гамы ў тэрцыю, сексту і актаву ў межах першых трох пазіцый (1 і 2 інтэрвалы на адзін рух смычка) ва ўмераным руху;
- два эцюды на розныя віды тэхнікі;
- твор буйной формы;
- п’есу (пажадана віртуознага характару).

---

* Усе паступаючыя на спецыяльнасць па напрамку *“Спевы (акадэмічныя)”* да здачы экзаменаў праходзяць медыцынскі агляд урача-фаніятара.

Паступаючыя па напрамку спецыяльнасці **“Інструментальнае выканальніцтва (аркестравыя струнна-смычковыя інструменты (альт))”** павінны прайсці гутарку і выканаць:

- дзве трохактаўныя гамы (мажорную і мінорную) умераным рухам (4, 8, 12 і 24 гукі *legato*) і арпеджыю (3, 9 гукаў *legato*);
- мажорныя і мінорныя гамы ў тэрцыю, сексту і актаву ў межах першых трох пазіцый (1 і 2 інтэрвалы на адзін рух смычка) ва ўмераным руху;
- два эцюды на розныя віды тэхнікі;
- твор буйной формы;
- п’есу (пажадана віртуознага характару).

Паступаючыя па напрамку спецыяльнасці **“Інструментальнае выканальніцтва (аркестравыя струнна-смычковыя інструменты (віяланчэль))”** павінны прайсці гутарку і выканаць:

- дзве трохактаўныя гамы (мажорную і мінорную) умераным рухам (4, 8, 16 гукаў *legato*) і арпеджыю ўмераным рухам;
- мажорныя і мінорныя гамы ў тэрцыю, сексту і актаву (1 і 2 інтэрвалы на адзін рух смычка) умераным рухам;
- два эцюды на розныя віды тэхнікі;
- твор буйной формы;
- п’есу.

Паступаючыя па напрамку спецыяльнасці **“Інструментальнае выканальніцтва (аркестравыя струнна-смычковыя інструменты (кантрабас))”** павінны прайсці гутарку і выканаць:

- гаму;
- эцюд;
- дзве рознахарактарныя п’есы ці нескладаны твор буйной формы.

2-16 01 31-04 Інструментальнае выканальніцтва (аркестравыя духавыя і ўдарныя інструменты (на відах інструментаў))

Паступаючыя па напрамку спецыяльнасці **“Інструментальнае выканальніцтва (аркестравыя духавыя і ўдарныя інструменты (флейта, габой, кларнет, фагот, саксафон, валторна, труба, трамбон, барытон, туба))”** павінны прайсці гутарку і выканаць:

- дзве гамы (мажорную і мінорную) да 4-х знакаў пры ключы *staccato* і *legato* ўмераным рухам, арпеджыю;
- эцюд;
- дзве п’есы (у тым ліку кантыленага характару) ці часткі цыклічнага твора.

Паступаючыя па напрамку спецыяльнасці **“Інструментальнае выканальніцтва (аркестравыя духавыя і ўдарныя інструменты (ударныя інструменты))”** павінны прайсці гутарку і выканаць:

на ксілафоне:

- дзве гамы (мажорную і мінорную) да 4-х знакаў пры ключы ўмераным рухам, арпеджыю;

- эцюд;
- дзве п’есы ці часткі цыклічнага твора;
на малым барабане:
- рытмічныя фігуры (“двойкі”, “тройкі”), рытмічныя камбінацыі;
- два эцюды.

2-16 01 31-05 Інструментальнае выканальніцтва (інструменты народнага аркестра (на відах інструментаў))

Паступаючыя па напрамку спецыяльнасці ***“Інструментальнае выканальніцтва (інструменты народнага аркестра (гітара класічная, балалайка, домра, мандаліна, цымбалы))”*** павінны прайсці гутарку і выканаць:

- дзве гамы (мажорную і мінорную) у дзве актавы і арпеджыю ўмераным рухам;
- эцюд;
- два рознахарактарныя творы (у тым ліку буйной формы).

Паступаючыя па напрамку спецыяльнасці ***“Інструментальнае выканальніцтва (інструменты народнага аркестра (баян, акардэон))”*** павінны прайсці гутарку і выканаць:

- дзве гамы (мажорную і мінорную) у 3–4 актавы штрыхамі і штрыхавымі варыянтамі, арпеджыю;
- эцюд;
- паліфанічны твор;
- твор буйной формы;
- п’есу на інструменце з выбарнай клавiатурай;
- п’есу віртуознага характару ці апрацоўку народнага твора.

САЛЬФЕДЖЫО

Экзаменацыйныя патрабаванні ўстанаўліваюцца ў аб’ёме праграмы па сальфеджыо дзіцячых школ мастацтваў.

Паступаючыя па напрамках спецыяльнасці ***“Інструментальнае выканальніцтва (фартэпіяна)”***, ***“Інструментальнае выканальніцтва (аркестравыя струнна-смычковыя інструменты (скрыпка, альт, віяланчэль))”***, ***“Дырыжыраванне (акадэмічны хор)”*** павінны:

1. Напісаць аднагалосны дыктант на працягу 25 хвілін у аб’ёме 8 тактаў у мажорных ці мінорных танальнасцях з нескладаным рытмам і храматызмамі (памеры: 2/4, 3/4, 4/4; дыктуецца 10 разоў). Рытмічныя цяжкасці: сінкопы, трыёлі, ноты з кропкай, шаснаццатыя.
2. Праспяваць гаму да 4-х знакаў: мажорную (натуральную, гарманічную) і мінорную (натуральную, гарманічную і меладычную).
3. Праспяваць у танальнасці:
  - ступені;
  - інтэрвалы з вырашэннем (характэрныя, трытоны);

- акорды (трохгуччы галоўных ступеняў і іх ператварэнні, дамінантсептакорд і яго ператварэнні з вырашэннем, паменшаны септакорд VII ступені і малы септакорд VII з вырашэннем, септакорд II ступені).
- 4. Праспяваць ад гуку ўверх і ўніз асобныя інтэрвалы і акорды (указаныя ў п. 3); септакорды VII і II ступені – толькі ўверх; павялічанае і паменшанае трохгуччы – уверх і ўніз з вырашэннем.
- 5. Вызначыць на слых:
  - інтэрвалы і акорды ад гуку (адпаведна п. 3);
  - інтэрвалы і акорды ў танальнасці, асобна і ў паслядоўнасці (4–6 інтэрвалаў, 3–4 акорды).
- 6. Праспяваць з ліста незнаёмую мелодыю з тактыраваннем (дырыжыраваннем) у памерах 2/4, 3/4, 4/4 (меладычныя і рытмічныя цяжкасці – адпаведна дыктанту).

Паступаючыя па напрамках спецыяльнасці **“Інструментальнае выканальніцтва (інструменты народнага аркестра (баян, акардэон, гітара класічная, балалайка, домра, мандаліна, цымбалы))”**, **“Дырыжыраванне (народны хор)”** павінны:

1. Напісаць аднагалосны дыктант на працягу 25–30 хвілін у аб’ёме 8 тактаў, дыятанічны, у натуральным, гарманічным мажоры ці ў адным з відаў мінору; памеры: 2/4, 3/4, 4/4; дыктуецца 10 разоў. Рытмічныя цяжкасці: чвэрць з кропкай і восьмая, шаснаццатая, пункцірны рытм, трыэль, сінкопы.
2. Праспяваць гаму: мажорную (натуральны від), мінорную (віды – натуральны, гарманічны, меладычны) да 4-х знакаў пры ключы.
3. Праспяваць у танальнасці:
  - ступені;
  - інтэрвалы з вырашэннем (дыятанічныя, характэрныя: павялічаная секунда, паменшаная септыма, павялічаная квінта, паменшаная кварта; трытоны паміж IV–VII ступенямі гарманічнага мінору);
  - акорды (трохгуччы галоўных ступеняў і іх ператварэнні, дамінантсептакорд і яго ператварэнні з вырашэннем, павялічанае і паменшанае трохгуччы з вырашэннем).
4. Праспяваць ад гуку ўверх асобныя інтэрвалы і акорды, указаныя ў п. 3.
5. Вызначыць на слых:
  - інтэрвалы, акорды ў танальнасці, асобна і ў паслядоўнасці (3–4 інтэрвалы, 3–4 акорды);
  - інтэрвалы і акорды ад гуку (у адпаведнасці з п. 3).
6. Праспяваць незнаёмую мелодыю з ліста з тактыраваннем (дырыжыраваннем) у танальнасці да 2-х знакаў (меладычныя і рытмічныя цяжкасці – адпаведна дыктанту).

Паступаючыя па напрамках спецыяльнасці **“Інструментальнае выканальніцтва (аркестравыя струнна-смычковыя інструменты (кантрабас))”**, **“Інструментальнае выканальніцтва (аркестравыя духавыя і ўдарныя**

інструменты (флейта, габой, кларнет, фагот, валторна, труба, трамбон, туба, ударныя інструменты))” павінны:

1. Напісаць аднагалосны дыктант на працягу 30 хвілін у аб’ёме 8 тактаў, дытанічны, у натуральным мажоры ці ў адным з відаў мінору; памеры 2/4, 3/4; дыктуецца 10 разоў. Рытмічныя цяжкасці: чвэрць з кропкай і восьмая, шаснаццатая, пункцірны рытм.
2. Праспяваць гаму: мажорную (натуральны від), мінорную (віды – натуральны, гарманічны, меладычны) да 4-х знакаў у ключы.
3. Праспяваць у танальнасці:
  - ступені;
  - павялічаную секунду, паменшаную септэму, трытоны з вырашэннем;
  - акорды (трохгуччы галоўных ступеняў і іх ператварэнні, дамінантсептакорд і яго ператварэнні з вырашэннем).
4. Праспяваць ад гуку ўверх асобныя інтэрвалы і акорды, указаныя ў п. 3.
5. Вызначыць на слых:
  - інтэрвалы, акорды ад гуку (у адпаведнасці п. 3);
  - інтэрвалы і акорды ў танальнасці, асобна і ў паслядоўнасці (3–4 інтэрвалы, 2–3 акорды).
6. Праспяваць з ліста незнаёмую мелодыю з тактыраваннем (дырыжыраваннем) у танальнасці да 2-х знакаў (меладычныя і рытмічныя цяжкасці – адпаведна дыктанту).

2-21 04 31 Музыказнаўства

Паступаючыя на спецыяльнасць **“Музыказнаўства”** здаюць экзамен па сальфеджыю па двух раздзелах (пісьмовым і вусным), а таксама па музычнай літаратуры*.

Па **сальфеджыю** паступаючыя павінны:

1. Напісаць аднагалосны дыктант у аб’ёме 8–10 тактаў, які ўключае ў меладычны малюнак: скачкі, храматызмы, розныя рытмічныя складанасці (сінкопы, пункцірны рытм, трыёлі).
2. Праспяваць у танальнасці (да 6-і знакаў пры ключы):
  - гамы;
  - простыя дытанічныя інтэрвалы; трытоны, характэрныя інтэрвалы з вырашэннем;
  - трохгуччы мажорныя і мінорныя, павялічанае і паменшанае трохгуччы з вырашэннем;
  - дамінантсептакорд і яго ператварэнні; септакорды II ступені, уводны з вырашэннем;

---

* Экзаменацыйныя патрабаванні ўстанаўліваюцца ў аб’ёме праграм па сальфеджыю і музычнай літаратуры дзіцячых школ мастацтваў.

- паслядоўнасці акордаў і інтэрвалаў з прасцейшымі адхіленнямі ў роднаснях танальнасці;
ад гуку:
- простыя інтэрвалы;
- трохгуччы мажорныя і мінорныя з ператварэннямі;
- дамінантсептакорд і яго ператварэнні; септакорды II ступені, уводны з вырашэннем;
- павялічанае і паменшанае трохгуччы – з вызначэннем танальнасці і вырашэннем.

3. Прачытаць з ліста аднагалосныя мелодыі з храматызмамі і мадуляцыямі ў роднаснях танальнасці.

4. Зрабіць пісьмова:

- слыхавы аналіз інтэрвалаў і акордаў, узятых ізалювана, а таксама ў паслядоўнасцях;
- прыклад на транспазіцыю;
- пабудову інтэрвалаў і акордаў ад зададзенага гуку і ў танальнасці;
- рытмічную групоўку;
- пабудову храматычнай гамы (мажорнай і мінорнай).

Час напісання 45 хвілін.

Па музычнай літаратуры паступаючыя павінны:

- напісаць музычную віктарыну (1–12 урыўкаў з пройдзеных твораў);
- расказаць аб творчым шляху кампазітара;
- зрабіць разбор музычнага твора.

Паступаючыя павінны паказаць сваю эрудыцыю ў галіне культуры і мастацтва, разбірацца ў асноўных гістарычных падзеях.

Праграмы ўступных выпрабаванняў па спецыяльнасці «Мастацтва эстрады»

I. Агульныя палажэнні, парадак прыёму, арганізацыя і правядзенне ўступных экзаменаў

Установы адукацыі ажыццяўляюць падрыхтоўку кадраў па спецыяльнасці «Мастацтва эстрады» па наступных напрамках:

<i>Шыфр</i>	<i>Спецыяльнасць, напрамак спецыяльнасці, спецыялізацыя</i>	<i>Кваліфікацыя</i>
17 03 МАСТАЦТВА ЭСТРАДНАЕ І ЦЫРКАВОЕ		
2-17 03 01 Мастацтва эстрады (па напрамках)		
2-17 03 01-01	<i>Мастацтва эстрады (інструментальная музыка)</i>	<i>Артыст. Кіраўнік эстрадна-га калектыву. Настаўнік.</i>
2-17 03 01-03	<i>Мастацтва эстрады (спевы)</i>	<i>Артыст. Кіраўнік эстрадна-га калектыву. Настаўнік.</i>

II. Змест уступных экзаменаў і экзаменацыйныя патрабаванні

ВЫКАНАННЕ ПРАГРАМЫ

2-17 03 01-01 Мастацтва эстрады (інструментальная музыка)

Паступаючыя па напрамку спецыяльнасці **“Мастацтва эстрады (інструментальная музыка (фартэп’яна))”** павінны прайсці гутарку і выканаць:

- два эцюды на розныя віды тэхнікі;
- паліфанічны твор трохгалоснага складу;
- дзве рознахарактарныя эстрадна-джазавыя п’есы;
- імправізацыю на зададзеную тэму.

Паступаючыя па напрамку спецыяльнасці **“Мастацтва эстрады (інструментальная музыка (духавыя інструменты: саксафон, труба, трамбон))”** павінны прайсці гутарку і выканаць:

- дзве гамы (мажорную і мінорную) да 3-х знакаў пры ключы штрыхамі *staccato* і *legato* ўмераным рухам, арпеджыю;
- два эцюды на розныя віды тэхнікі;
- дзве рознахарактарныя п’есы (у тым ліку эстрадна-джазавага характару) ці частку цыклічнага твора.

Паступаючыя па напрамку спецыяльнасці **“Мастацтва эстрады (інструментальная музыка (ударныя інструменты: ксілафон, вібрафон))”** павінны прайсці гутарку і выканаць:

- дзве гамы да 3-х знакаў пры ключы ўмераным рухам, арпеджыю;
- два эцюды;
- дзве рознахарактарныя п’есы (у тым ліку эстрадна-джазавага характару).

Выканаць на ўдарнай устаноўцы:

- асноўныя тэхнічныя прыёмы (адзіночныя і двайныя ўдары, рытмічныя камбінацыі);
- полірытмічны эцюд (на сумесную работу рук і ног);
- 3–4 варыянты фактуры акампанементу ў эстрадна-танцавальнай і джазавай манеры;
- адзін твор пад фанаграму (–1).

Паступаючыя па напрамку спецыяльнасці **“Мастацтва эстрады (інструментальная музыка (бас-гітара))”** павінны прайсці гутарку і выканаць:

рознымі спосабамі гуказдабывання (плектрам ці пальцамі) выканаць:

- дзве двухактаўныя гамы (мажорную і мінорную) да 3-х знакаў пры ключы ўмераным рухам, арпеджыю;
- два рознахарактарныя эцюды (тэхнічны і рытма-стылістычны);
- класічную п’есу ці частку цыклічнага твора;
- адну эстрадна-джазавую п’есу;
- імправізацыю на зададзеную тэму.

Паступаючыя па напрамку спецыяльнасці **“Мастацтва эстрады (інструментальная музыка (гітара, электрагітара))”** павінны прайсці гутарку і выканаць:

рознымі спосабамі гуказдабывання (плектрам ці пальцамі) выканаць:

- дзве двухактаўныя гамы (мажорную і мінорную) да 3-х знакаў пры ключы ў 2–3-х варыянтах аплікатуры, арпеджыю ўмераным рухам;
- асобныя акорды (трохгуччы, акорды з дабаўленай секстай і нонай, дамінантсептакорд, паменшаны септакорд, септакорд II ступені) чвэрцямі ў 2–3-х палажэннях;
- класічную п’есу ці частку цыклічнага твора ў суправаджэнні фартэпіяна (плектрам);
- дзве эстрадна-джазавыя п’есы (адна з іх у акордавай фактуры).

2-17 03 01-03 Мастацтва эстрады (спевы)

Паступаючыя па напрамку спецыяльнасці **“Мастацтва эстрады (спевы)”** * павінны мець добрыя музычныя даныя: музычны слых, рытм, памяць,

---

* Усе паступаючыя па напрамку спецыяльнасці **“Мастацтва эстрады (спевы)”** да здачы экзамену праходзяць медыцынскі агляд урача-фаніятара. Да ўступных экзаменаў дапускаюцца асобы, якім споўнілася 18 годоў. На гэтую спецыяльнасць могуць прымацца асобы, якія не маюць пачатковай музычнай адукацыі.

сфарміраваны, здаровы галасавы апарат, а таксама наяўнасць выканаўчых і артыстычных здольнасцей, валоданне пластыкай.

У паступаючых не павінна быць устойлівых дэфектаў мовы, а таксама фізічных недахопаў, якія будуць перашкаджаць прафесійнай працы.

Экзамен праходзіць у два туры.

I тур:

- выкананне на памяць двух вакальных твораў абавязкова беларускага ці рускага і замежнага кампазітараў (адзін з іх без акампанементу);
- выкананне літаратурнага твора (верша, басні або ўрыўка з праявічнага твору);
- праверка музычнага слыху, музычнай памяці і рытму.

II тур:

- выкананне на памяць двух твораў у эстрадна-джазавай манеры пад фанэграму або з канцэртмайстрам;
- гутарка.

САЛЬФЕДЖЫО

Паступаючыя па напрамках спецыяльнасці **“Мастацтва эстрады (інструментальная музыка)”** павінны:

1. Напісаць аднагалосны дыктант на працягу 25 хвілін у аб’ёме 8 тактаў у мажорнай ці мінорнай танальнасці з складаным рытмам і храматызмамі (памеры: 2/4, 3/4, 4/4; дыктуецца 10 разоў). Рытмічныя цяжкасці: сінкопы, трыёлі, ноты з кропкай, шаснаццатыя.
2. Праспяваць гаму да 4-х знакаў: мажорную (віды – натуральны, гарманічны) і мінорную (віды – натуральны, гарманічны і меладычны).
3. Праспяваць у танальнасці:
  - ступені;
  - характэрныя інтэрвалы, трытоны – з вырашэннем;
  - акорды (трохгуччы галоўных ступеняў і іх ператварэнні, дамінантсептакорд і яго ператварэнні з вырашэннем; септакорды VII ступені (паменшаны і малы), II ступені – з вырашэннем).
4. Праспяваць ад гуку ўверх і ўніз асобныя інтэрвалы і акорды, (указаныя ў п. 3); септакорды VII і II ступені – уверх; павялічанае і паменшанае трохгуччы – уверх і ўніз з вырашэннем.
5. Вызначыць на слых:
  - інтэрвалы і акорды ад гуку (адпаведна з п. 3);
  - інтэрвалы і акорды ў танальнасці, асобна і ў паслядоўнасці (4–6 інтэрвалаў, 3–4 акорды).
6. Праспяваць з ліста незнаёмую мелодыю з тактыраваннем (дырыжыраваннем) у памерах 2/4, 3/4, 4/4, 6/8 (меладычныя і рытмічныя цяжкасці – адпаведна дыктанту).

**Праграмы ўступных выпрабаванняў
па спецыяльнасці «Народная творчасць»**

I. Агульныя палажэнні, парадак прыёму, арганізацыя і правядзенне ўступных экзаменаў

Установы адукацыі ажыццяўляюць падрыхтоўку кадраў па спецыяльнасці «Народная творчасць» па наступных напрамках:

<i>Шыфр</i>	<i>Спецыяльнасць, напрамак спецыяльнасці, спецыялізацыя</i>	<i>Кваліфікацыя</i>
18 01 НАРОДНАЯ ТВОРЧАСЦЬ		
2-18 01 01 Народная творчасць (па напрамках)		
<i>2-18 01 01-01</i>	<i>Народная творчасць (харавая музыка)</i>	<i>Арганізатар культурна- дасугавай дзейнасці. Кіраўнік харавога (фальклорнага) аматарскага калектыву.</i>
<i>2-18 01 01-02</i>	<i>Народная творчасць (інструментальная музыка)</i>	<i>Арганізатар культурна- дасугавай дзейнасці. Кіраўнік інструментальнага (фальклорнага) аматар- скага калектыву.</i>
<i>2-18 01 01-31</i>	<i>Народная творчасць (народныя абрады і святы)</i>	<i>Арганізатар культурна- дасугавай дзейнасці. Рэжысёр народных абрадаў і святаў.</i>
<i>2-18 01 01-32</i>	<i>Народная творчасць (танец)</i>	<i>Арганізатар культурна- дасугавай дзейнасці. Кіраўнік аматарскага харэаграфічнага калектыву.</i>

Адзнакі "0", "1", "2" па адным з раздзелаў экзамену па спецыяльнасці з'яўляюцца недапушчальнымі для далейшага конкурснага ўдзелу.

II. Змест уступных экзаменаў і экзаменацыйных патрабаванні

Паступаючыя па напрамку спецыяльнасці *“Народная творчасць (харавая музыка)”** павінны:

- праспяваць не менш за дзве народныя песні;
- прачытаць на памяць верш ці ўрывак з мастацкай прозы;
- прадэманстраваць узровень слыхавой культуры, музычнай памяці і рытму;
- выканаць дзве п’есы на інструменце (на выбар абітурыента);
- прайсці гутарку.

Паступаючыя па напрамку спецыяльнасці *“Народная творчасць (інструментальная музыка)”* павінны мець музычныя даныя: слых, памяць, пачуццё рытму, а таксама спецыяльныя музычныя здольнасці, звязаныя з уменнем іграць на адным з наступных музычных інструментаў: баян, акардэон, цымбалы, балалайка, домра, гітара, духавыя драўляныя і медныя інструменты. Паступаючыя павінны:

- выканаць на інструменце тры рознахарактарныя творы (нацыянальнай, замежнай, рускай, сучаснай музыкі, апрацоўкі народных песень);
- праспяваць песню пад уласны акампанемент;
- падабраць на інструменце акампанемент на прапанаваную экзаменатарам мелодыю;
- прайсці праверку музычнага слыху, памяці і рытму;
- прайсці гутарку.

Паступаючыя па напрамку спецыяльнасці *“Народная творчасць (народныя абрады і святы)”* павінны:

- прачытаць па памяці ўрывак з празаічнага твора, верш, байку;
- выканаць эцюды на зададзеную тэму;
- прайсці праверку музычна-слыхавых даных (праспяваць песню, паўтарыць некалькі нескладаных рытмічных малюнкаў, праспяваць меладычныя палеўкі, якія сыграны на музычным інструменце); пластыка-харэаграфічных даных (выканаць танец альбо некалькі танцавальных рухаў (без музыкі і з музыкай));
- прайсці гутарку (веданне мясцовага фальклору (гульні, беларускія народныя песні, жарты, прымаўкі, прыказкі, святы і абрады), яго рэгіянальныя традыцыйныя асаблівасці);
- мець вопыт удзелу ў мастацкай самадзейнасці (фальклорным, тэатральным калектывах).

---

* Усе паступаючыя па напрамку спецыяльнасці *“Народная творчасць (харавая музыка)”* да здачы экзамену праходзяць медыцынскі агляд урача-фаніятара.

Паступаючыя па напрамку спецыяльнасці **“Народная творчасць (танец)”** павінны:

- прайсці праверку прафесіянальных і фізічных даных: (фактура, нацягнутасць пад’ёму, вываратнасць, гібкасць, скачок, крок, каардынацыя рухаў); музычна-слыхавых даных (слых, рытм, памяць);
- паказаць некалькі фрагментаў народнага танца;
- паўтарыць рухі, паказаныя выкладчыкам-экзаменатарам;
- стварыць танцавальны эцюд на 32 такты па заданні выкладчыка-экзаменатара;
- прайсці гутарку.

Праграмы ўступных выпрабаванняў па акцёрскіх спецыяльнасцях

I. Агульныя палажэнні, парадак прыёму, арганізацыя і правядзенне ўступных экзаменаў

Установы адукацыі ажыццяўляюць падрыхтоўку кадраў па наступных акцёрскіх спецыяльнасцях:

<i>Шыфр</i>	<i>Спецыяльнасць, напрамак спецыяльнасці, спецыялізацыя</i>	<i>Кваліфікацыя</i>
17 01 МАСТАЦТВА ТЭАТРА, КІНО І ТЭЛЕБАЧАННЯ		
2-17 01 01 Акцёрскае мастацтва (па напрамках)		
2-17 01 01-01	Акцёрскае мастацтва (драматычны тэатр і кіно)	<i>Акцёр. Кіраўнік творчага калектыву. Настаўнік.</i>
2-17 01 01-02	Акцёрскае мастацтва (тэатр лялек)	<i>Акцёр. Кіраўнік творчага калектыву. Настаўнік.</i>

Адзнакі "0", "1", "2" па адным з раздзелаў экзамену па спецыяльнасці з'яўляюцца недапушчальнымі для далейшага конкурснага ўдзелу.

II. Змест уступных экзаменаў і экзаменацыйныя патрабаванні

Паступаючыя па напрамках спецыяльнасці **“Акцёрскае мастацтва”** павінны:

- прачытаць на памяць байку, верш, урывак з прозы;
- выканаць эцюд на зададзеную тэму, які накіраваны на праверку пластычнай выразнасці (каардынацыі рук для работы з лялькамі);
- праспяваць песню;

- паказаць іншыя здольнасці: ігра на музычным інструменце, або танцавальны нумар, або мастацка-афарміцельскія работы: лялькі, малюнкi, фотаздымкі, кампазіцыі;
- прайсці гутарку.

Праграмы ўступных выпрабаванняў па харэаграфічных спецыяльнасцях

I. Агульныя палажэнні, парадак прыёму, арганізацыя і правядзенне ўступных экзаменаў

Установы адукацыі ажыццяўляюць падрыхтоўку кадрў па наступных харэаграфічных спецыяльнасцях:

<i>Шыфр</i>	<i>Спецыяльнасць, напрамак спецыяльнасці, спецыялізацыя</i>	<i>Кваліфікацыя</i>
17 02 ХАРЭАГРАФІЧНАЕ МАСТАЦТВА		
2-17 02 01 “Харэаграфічнае мастацтва” (па напрамках)		
2-17 02 01-04	Харэаграфічнае мастацтва (народны танец)	<i>Артыст. Кіраўнік творчага калектыву. Настаўнік.</i>
2-17 02 01-05	Харэаграфічнае мастацтва (бальны танец)	<i>Артыст. Кіраўнік творчага калектыву. Настаўнік.</i>
2-17 02 01-06	Харэаграфічнае мастацтва (эстрадны танец)	<i>Артыст. Кіраўнік творчага калектыву. Настаўнік.</i>
2-17 02 01-07	Харэаграфічнае мастацтва (класічны танец)	<i>Артыст. Кіраўнік творчага калектыву. Настаўнік.</i>

Ацэнка за экзамен складаецца з раздзелаў, кожны з якіх ацэньваецца асобнай ацэнкай і можа ўключаць дадатковыя заданні, вызначаныя прыёмнымі патрабаваннямі ў класічнай, народнай, бальнай, эстраднай харэаграфіі. Адзнакі "0", "1", "2" па адным з раздзелаў экзамену па спецыяльнасці з'яўляюцца недапушчальнымі для далейшага конкурснага ўдзелу.

II. Змест уступных экзаменаў і экзаменацыйных патрабаванняў

Паступаючыя па напрамку спецыяльнасці **“Харэаграфічнае мастацтва” (народны танец)** * павінны :

* Паступаючыя на спецыяльнасць па напрамку **“Харэаграфічнае мастацтва” (народны танец)** павінны прайсці абавязковую медыцынскую праверку па спіску захворванняў, забараняючых навучанне па данай спецыяльнасці.

I. Прайсці праверку

1. Фізічных даных:

- суадносіны росту і вагі;
- прапарцыянальнасць частак цела (фактура, шырыня таза, плячэй, даўжыня і форма пазваночніка);
- спецыфічныя анатамічныя даныя (нацягнутая форма нагі, вываратнасць і танцавальны крок, рухавасць і сіла стапы, гнуткасць).

2. Вонкавых сцэнічных даных:

- прывабнасць (прыгажосць), артыстычнасць, эмацыянальнасць, валоданне мімікай;
- пластычная выразнасць (успрыманне і выкананне палажэнняў, пазіцый і поз, каардынацыя);
- індывідуальныя здольнасці;
- харэаграфічная памяць (маторыка).

3. Музыкальнасці:

- рух у розных рытмах, тэмпах, амплітудах;
- рытмічная памяць;
- музыкальна-выканаўчая дасканаласць;
- пластычная імправізацыя пад музыку.

II. Паступаючыя павінны:

- выканаць сола ў класічнай, альбо народнай манеры, эцюд, фрагмент, альбо танцавальны нумар;
- паўтарыць прапанаваныя экзаменатарам заданні ў класічным, народным характары, 3–4 камбінацыі;
- стварыць самастойна танцавальны эцюд па заданні экзаменацыйнай камісіі;
- паказаць элементы сілавой і тэхнічнай падрыхтоўкі ў скачковых, прысядачных, расцяжачных, калаваротных дарожках і камбінацыях;

Паступаючыя па напрамку спецыяльнасці **“Харэаграфічнае мастацтва” (бальны танец), “Харэаграфічнае мастацтва” (эстрадны танец)** павінны:

I. Прайсці праверку

1. Фізічных даных:

- асаблінасці пабудовы цела, прапарцыянальнасць (астэнічны, атлетычны, брахіморфны тыпы пабудовы цела);
- спецыфічныя анатамічныя даныя (рухавасць і сіла стапы, нацягнутая форма нагі, гнуткасць, вываратнасць і танцавальны крок).

2. Вонкавых сцэнічных даных:

- прывабнасць (прыгажосць), артыстычнасць, эмацыянальнасць, валоданне мімікай;
  - пластычная выразнасць (успрыманне і выкананне палажэнняў, пазіцый і поз, каардынацыя);
  - харэаграфічная памяць (маторыка).
-

3. Музыкальнасці:

- рух у розных рытмах, тэмпах, амплітудах;
- слыхавая рытмічная памяць;
- музыкальна-выканаўчая дасканаласць;
- пластычная імправізацыя пад музыку.

II. Паступаючыя павінны:

- выканаць у пары, або сола развернуты эцюд, кампазіцыю ці танцавальны нумар у манеры бальнага, эстраднага, альбо сучаснага напрамку ў харэаграфіі;
- паўтарыць прапанаваныя экзаменатарам заданні ў манеры сучаснай харэаграфіі (на выбар экзаменатара);
- стварыць самастойна музычна-танцавальны эцюд, характар, вобраз па заданні экзаменацыйнай камісіі;
- паказаць элементы сілавой і тэхнічнай падрыхтоўкі ў акрабатычна-танцавальным стылі;
- прайсці гутарку.

Паступаючыя па напрамку спецыяльнасці *“Харэаграфічнае мастацтва” (класічны танец)** на аснове пяцігадовага пачатковага класічнага навучання павінны прайсці праверку:

1. Фізічных даных:

- асаблівасці пабудовы цела, прапарцыянальнасць (астэнічны, атлетычны, брахіморфны, даліхаморфны тыпы пабудовы цела).
- спецыфічныя анатамічныя і прафесійныя даныя (пабудова стапы, бядра, танцавальны крок, гнуткасць, вываратнасць, скачок).

2. Вонкавых сцэнічных даных:

- прыгажосць, артыстычнасць, эмацыянальнасць, валоданне мімікай;
- індывідуальныя асаблівасці;
- харэаграфічная (маторная) памяць, каардынацыя.

3. Музыкальнасці:

- слыхавая рытмічная памяць;
- музыкальна-выканаўчая дасканаласць.

---

* Паступаючыя на спецыяльнасць па напрамку *“Харэаграфічнае мастацтва” (народны танец)* павінны прайсці абавязковую медыцынскую праверку па спіску захворванняў, забараняючых навучанне па данай спецыяльнасці.